

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica). „Agricola”, (Hunedoara). „Agricola”, (Lugoj). „Agricola”, (Sebeșul-săsesc). „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Armonia”, „Astra”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare). „Avrigeana”, „Bănățana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Boșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstr.”, (Mercurea), „Cassa de păstr.” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțișoreana”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dunăreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgeșana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geoșana”, „Gloria”, „Grănișterul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Insoțire de credit”, (Veștem), „Inst. de credit”, (Mehadia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul”, (Sebeșul-inf), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Lucașfăruș”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Cornăreva), „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Panciovana”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoj), „Poporul”, (Săliște), „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoana”, „Reun. de impr. și păstrare”, (Ilva-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercaiana”, „Sîlvania”, „Șoimușana”, „Șomeșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavăna”, „Tibleşana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sănmărtin), „Vulturul”, (Iășnad), „Zărândeana”, „Zlăgneaana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiu unu cm² câte 10 ateri.

Adunarea generală a „Solidarității”.

Proces verbal

luat în a II-a adunare generală ordinară a „Solidarității”, asociațiune de institute financiare, ca însoțire, ținută la 25 Iunie 1910 în Brașov (sala dela Gewerbeverein) la orele 10 a. m.

Prezident:

Parteniu Cosma.

Notar:

Ioan I. Lăpădatu.

Ca membrii ai însoțirii au fost reprezentate în adunarea generală următoarele institute de credit și economii:

1. „Agricola”, Hunedoara	prin V. C. Osvadă, cu	2	cuote
2. „Agricola”, Sebeșul-săsesc	„ S. Medean,	1	„
3. „Albina”, Sibiu,	„ P. Cosma,	10	„
4. „Ardeleana”, Orăștie	„ I. I. Lăpădatu,	3	„
5. „Armonia”, Cincul-mare	„ Valer Pop,	1	„
6. „Avrigeana”, Avrig	„ C. Popp,	1	„
7. „Banca Popor.”, Arpașul-inf,	„ T. Dragomir,	1	„
8. „Banca Popor.”, Caransebeș,	„ I. Tătar,	1	„
9. „Bihoreana”, Oradea-mare	„ I. Pușcariu,	10	„
10. „Brădetul”, Orlat	„ C. Popp,	1	„
11. „Cassa de împrumut”, Bicaz	„ Th. Crușit,	1	„
12. „Cassa de păstr.”, Mercurea	„ O. Sglimbea,	1	„
13. „Cassa de păstr.”, Săliște	„ C. Herția,	2	„
14. „Coroana”, Bistrița	„ Ios. Oncioiu,	1	„
15. „Creditul”, Zernești	„ Dr. I. Mețianu,	5	„
16. „Crișana”, Brad	„ Em. Comșa,	1	„
17. „Dunăreana”, T.-Cubin	„ P. Stoica,	3	„
18. „Economia”, Cohalm	„ I. Bercan,	1	„
19. „Furnica”, Făgăraș	„ M. C. Jiga,	1	„
20. „Geoșana”, Geoagiu	„ I. Lăpădatu,	2	„
21. „Gloria”, Pui	„ V. Zgavirdea,	1	„
22. „Însoțirea”, Veștem	„ C. Popp,	1	„
23. „Isvorul”, Sebeșul-inf.	„ Toma Doican,	1	„
24. „Lipovana”, Lipova	„ Ios. Oncioiu,	10	„
25. „Mielul”, Poiana	„ I. Dobrotă,	1	„

26. „Minerva”, Beclean	„ I. Pop,	1	cuotă
27. „Murășana”, Reghinul-săs.	„ M. C. Jiga,	3	cuote
28. „Mureșanul”, Maria-Radna	„ P. Givulescu,	3	„
29. „Nădlăcana”, Nădlac	„ A. Petrovici,	10	„
30. „Negoiul”, Porumbacul-sup.	„ Nic. Solomon,	1	„
31. „Olteana”, Viștea-infer.	„ Nic. Borzea,	1	„
32. „Oraviceana”, Oravița	„ I. I. Lăpădatu,	10	„
33. „Orientul”, H.-Dobra	„ L. Vraciu,	1	„
34. „Panciovana”, Panciova	„ P. Stoica,	1	„
35. „Plugarul”, Cacova	„ I. Epure,	1	„
36. „Poporul”, Lugoj	„ S. Popescu,	1	„
37. „Porumbăceana”, Porumb.-inf.,	„ D. Mandea,	1	„
38. „Sentinela”, Satul-nou	„ P. Stoica,	5	„
39. „Șercaiana”, Șercaia	„ Dr. I. German,	1	„
40. „Sîlvania”, Șimleu	„ N. Munthiu,	2	„
41. „Steaua”, Roman-Petre	„ P. Stoica,	1	„
42. „Târnavăna”, Sighișoara	„ Dr. T. Cornea,	1	„
43. „Timișana”, Timișoara	„ R. Cărbășiu,	3	„
44. „Unirea”, Vad	„ G. Ursu,	1	„
45. „Victoria”, Arad	„ Sava Raicu,	10	„
46. „Viitorul”, Oena-Sibiului	„ C. Popp,	1	„
47. „Zlăgneaana”, Zlagna	„ V. C. Osvadă,	5	„

Ședința I.

Nr. I.

Președintele însoțirii dl Parteniu Cosma arată că adunarea de astăzi a fost convocată în ordine, amăsurat convocării publicată în Nr. 23 din 6 Iunie a. c. al „Revistei Economice”, care se alătură la acest proces verbal sub 1% și că din 114 membrii sunt reprezentate 47 de institute și constatând, că în înțelesul §-lui 41 din statute adunarea e capabilă a aduce concluze valide

declară a II-a adunare gen. ordinară a „Solidarității” de deschisă și în conformitate cu dispozițiile §-ului

40 din statute numește notar pe dl *Ioan I. Lăpădatu*, scrutători de d-nii *Sava Raicu* și *Mateiu C. Jiga*, iar ca bărbați de încredere pentru verificarea procesului verbal pe d-nii *Constantin Herția* și *Constantin Popp*.

Nr. 2.

Se prezintă și cetește:

a) *raportul direcțiunii*, referitor la activitatea acesteia în cursul anului 1909, cum și *propunerile către adunarea generală*, publicate în Nrul 24 din Iunie a. c. al „Revistei Economice“ care se aclude sub 2/ la acest proces verbal, și

b) *contul bilanț și profit și pierdere pro 1909* împreună cu *raportul comitetului de supraveghiere* alăturate deasemenea la acest proces verbal sub 3/.

Ad a) Să ia act cu aprobare și pentru examinarea propunerilor direcțiunii se exmite o comisiuna constătoare din d-nii: *Nic. Borzea*, *Proc. Givulescu*, *Dr. Iancu Mețianu*, *Dr. P. German*, *Dr. T. Cornea*, *V. C. Osvadă*, *I. Epure*, *Oct. Sglimbea* și *Em. Comșa*.

Ad b) *Bilanțul și contul profit și pierdere pro 1909* se aprobă, iar profitul de K 31.67 se decide a se trece în contul anului viitor.

Totodată adunarea generală dă direcțiunii și comitetului de supraveghiere absolut pentru gestiunea anului încheiat.

Nr. 3.

Se trece la punctul 6 al ordinei de zi: *autorizarea direcțiunii pentru numirea revizorilor-experti*.

Cu considerare la motivele indicate în raportul direcțiunii

adunarea gen. autorizează direcțiunea „Solidarității“ să numească și pentru anul curent un număr corăspunzător de revizori-experti.

Cu acestea ședința se ridică la oarele 11^{1/2} a. m., anunțându-se continuarea pe după amiază la oarele 3^{1/2}.

Ședința II.

Nr. 4.

Președintele deschide ședința la oarele 3^{1/2} p. m. și dă cuvânt referentului comisiunii exmisă sub p. 2, dlui *Emanuil Comșa*, să raporteze asupra propunerii direcțiunii relativ la *înființarea unui institut de asigurare* cu concursul membrilor „Solidarității“.

Raportorul arată că comisiunea a aprobat întru toate vederile direcțiunii în ce privește înființarea unui institut de asigurare și propune,

iar adunarea gen. aprobă hotărîrea direcțiunii „Solidarității“ de a iniția înființarea unui institut de asigurare ca soc. pe acții cu un capital social deplin vărsat de un milion cor.

Totasesemenea adunarea generală ia act cu aprobare și de aceea, că institutul de asigurare proiectat se înființează cu ajutorul moral și material al băncilor însoțite și că capitalul social se va acoperi prin subscrieri din partea publicului mare, iar partea de capital ce ar rămâne nesubscrisă prin particulari, o vor subscrie băncile asociate în proporția capitalului lor social.

În fine adunarea generală ia act cu aprobare și de aceea hotărîrea a direcțiunii prin care executarea lucrărilor reclamate de înființarea institutului de asigurare s'a concretizat biroului „Solidarității“.

Nr. 5.

Se pune la ordinea zilei propunerea direcțiunii relativ la *acțiunea băncilor asociate în scopul înființării de însoțiri*.

Referentul comisiunii dl *Octavian Sglimbea* propune,

iar adunarea gen. invită băncile asociate ca în raionul lor de activitate să-și dea concursul material și moral pentru înființarea de însoțiri, special pentru însoțirile menite să ușureze și perfecționeze mijloacele de producțiune și circulațiune a avutului poporului nostru.

În acest scop băncile asociate se invită ca acolo unde însoțirea e posibilă și folositoare să stăruiască cu cuvântul și cu fapta să se înființeze însoțirile reclamate prin necesitățile și împrejurările date; totasesemenea le invită să supravegheze însoțirile înființate cu concursul lor ca activitatea acestora să fie corectă și folositoare, iar despre însoțirile înființate și supravegheate să raporteze în fiecare an direcțiunii „Solidarității“.

Totodată adunarea generală decide să se oblige și revizorii experți ca cu ocaziunea revizuirilor ce le fac, să cerceteze, întrucât ajută băncile asociate acțiunea pentru înființarea de

însoțiri și despre aceasta să facă raport special direcțiunii „Solidarității“.

În fine adunarea generală enunță, că acțiunea pentru înființarea de însoțiri este în toate privințele liberă.

Nr. 6.

Se pune la ordinea zilei propunerea direcțiunii relativ la înființarea unui birou de informațiuni.

Raportorul comisiei, dl Vasile C. Osvadă, apărând motivele indicate în raportul direcțiunii cu privire la acest obiect propune, iar adunarea gen. autorizează direcțiunea „Solidarității“ să facă pregătirile de lipsă pentru înființarea unui birou de informațiuni, pe care să-l activeze în legătură cu biroul central al însoțirii și cu proiectata bancă de asigurare.

Spesele necesare pentru înființarea acestui birou le va anticipa cassa „Solidarității“ și le va acoperi din venitele biroului înființat, iar întrucât ar rămâne și spese neacoperite, acelea să se repartizeze asupra băncilor asociate în proporția capitalului lor social.

Nr. 7.

Se trece la punctul 9 al ordinei de zi: alegerea a trei membrii în direcțiune;

Adunarea gen. alege cu totalitatea voturilor celor prezenți pe d-nii Sava Raicu, Dr. Cor. Pop, și Dr. Gavril Tripon, ca membrii în direcțiune cu mandat de trei ani.

Nr. 8.

Ordinea de zi fiind exhaustivă, președintele mulțamește adunării generale pentru interesul arătat față de obiectele, pertractate, iar dl Sava Raicu în numele tuturor celor prezenți exprimă și propune mulțumită și recunoștință președintelui „Solidarității“, dlui Parteniu Cosma, pentru munca devotată și desinteresată cu care conduce lucrările de interes și folos comun ale băncilor asociate.

Adunarea generală primește cu aclamare propunerea dlui Sava Raicu, după care apoi ședința se declară încheiată.

D. U. S.

P. Cosma m. p.,
prezident.

Ioan I. Lăpădatu m. p.,
notar.

Cetit și verificat.

Sibiu, la 28 Iunie 1910.

Constantin Hertia m. p.

Constantin Popp m. p.

Dreptul de optare.

Dreptul de optare la acții se naște, când societatea pe acții își urcă capitalul prin o emisiune nouă de acții și când adunarea generală hotărăște, că acțiunile noi le pot semnă într'un termen fix numai acționarii vechi ai societății în raportul acțiunilor ce le au, sau fără restricții, iar acțiunile neoptate numai după trecerea termenului de optare se pun la dispoziția publicului spre subscriere. În modul acesta se naște pentru acționari un drept nou, legat de termen fix, care cade întocmai așa sub normele legale, ca și alte drepturi ale acționarilor. Punându-ni-se în timpul din urmă adeseori întrebări cum este a se exercia acest drept, am căutat să lămurim chestiunea aceasta, indicând principiile normative la judecarea ei.

Întrebările, ce se nasc sunt următoarele:

1. *Se poate enunța, că numai acei acționari ai societății au drept de opțiune, cari la întemeierea societății au scris acții, pe când acționarii de mai târziu nu?* Chestiunea aceasta a lămurit-o deja Curia reg. prin deciziunea sa Nr. 796/1900, prin care a nimicit hotărîrea unei adunări generale, care a conferit dreptul de optare numai unui grup de acționari (intemeietorilor). Motivele invocate de Curie sunt: după §. 150 din Legea com. toate drepturile fondatorilor sunt a se cuprinde în prospectul de înființare, iar favorurile speciale cuprinse în prospect sunt a se trece din partea adunării generale și în statute, contrar n'au valoare față de societate. De aici urmează, că fără învoirea unanimă a tuturor acționarilor, o altă adunare generală de mai târziu nu este îndreptățită a asigura fondatorilor sau altora drepturi speciale, față de acționari. Este evident deci, că dreptul de optare le compete tuturor acționarilor și el se poate valida în caz de nevoie și prin proces.

2. *Pot fi obligați acționarii la exerciarea dreptului lor de optare, sau se poate enunța, că dacă nu subscriu un număr corăspunzător de acții noi, atunci nu mai pot exercia drepturile ce le compet pe baza acțiunilor vechi?*

Oricât de curios s'ar părea cazul acesta, totuș s'a întâmplat, că în adunarea generală a unei societăți, s'a adus o astfel de hotărîre obligatoare pentru a presiona pe acționarii vechi, la subscrierea de acții. O astfel de hotărîre însă este deadreptul ilegală. După §. 168 al Leg. com., acționarii nu sunt obligați a contribui la scopurile societății cu mai mult decât cu valoarea nominală a acțiunilor subscrise. Prin urmare nici prin hotărîrea adunării generale și nici prin modificarea statutelor nu poate fi constrâns acționarul vechiu a semnă acții noi.

Ba nu pot fi obligați acționarii la plătiri ulterioare, peste valoarea nominală a acțiunilor, nici chiar atunci, când urcarea de capital nu se intenționează prin emisie nouă, ci prin urcarea nominalului acțiunii și prin plătire ulterioară a diferenței. O astfel de ho-

tărire este nulă față de acționarii, cari nu sunt aplicați a-și schimba acțiunile, cu acții de valoare nominală mai mare.

3. *Îi compete dreptul de optare aceluia acționar, care a acquirat acția veche prin transmitere, care însă încă nu este executată în cartea acționarilor?* Aici este vorba, de sine înțeles numai de acții, cari sună la nume, deoarece proprietarii acțiunilor la portor, pot fi obligați numai la prezentarea acțiunilor.

Privitor la acțiunile nominative însă §. 173 al legii com. zice, că astfel de acții, ce este drept se pot transmite prin indosament în bianco, dar posesorul lor, întru cât statutele nu dispun altfel, se consideră ca legitimat față de societate numai dacă transmiterea s'a executat în registrele societății. Expresiunea folosită în lege: „se consideră ca legitimat față de societate numai dacă” — dă adeseori ansă la neînțelegeri resp. la interpretarea legii în sensul, că posesorul acției transmise este în drept a-și exercia drepturile de acționar numai după efectuarea transcrierii, prin urmare în caz de refuzare sau amânare a transcrierii poate fi și împedat în exercicierea drepturilor sale. Curia reg. însă a adus mai multe deciziuni, cari nu corăspund acestei interpretări. Astfel prin deciziunea Nr. 975/894 Curia reg. a enunțat, că câștigarea drepturilor împreună cu posesiunea acției, dacă transmiterea se face prin indosament în bianco, nu este legată de condiția ca transmiterea să fie executată în registrul acționarilor. Prin urmare dacă dreptul se poate câștiga și fără înscrierea în registre, atunci el se poate și exercia. Iar prin deciziunea sa Nr. 466/900 Curia reg. a enunțat următoarele: Dispoziția cuprinsă în §. 173 al legii com., că posesorul acției nominative, transmisă prin indosament în bianco se consideră ca legitimat față de societate numai dacă transmiterea s'a înscris în cartea acționarilor are numai înțelesul, că posesorul acției, care nu este înscris ca atare în cartea de acțiuni a societății nu se poate privi ca acționar legitimat față de societate, cu alte cuvinte nu poate exercia drepturile, pe cari legea sau statutele le asigură exclusiv acționarilor; dar acestei dispoziții nu i-se poate da interpretarea, că neînscrisura în registrul acționarilor ar lipsi pe posesorul acției și de exercicierea acelor drepturi, cari îi compet ca posesor al acției transmise în ordine. Comparând cele două deciziuni rezultă, că din punctul de vedere al executării transcrierii în cartea de acțiuni Curia reg. distinge două feluri de drepturi. Anume drepturi, cari sunt a se exercia față de societate și drepturi, cari nu sunt a se exercia față de aceasta. De grupa primă se țin: atacarea cu proces a hotăririlor adunării generale și cererea pentru revizuirea administrației; de grupa a doua dreptul de vot, participarea la profitul net, și fără îndoială și dreptul de optare.

Drepturile din grupa primă după părerea Curiei le poate exercia, celce a acquirat acția prin transmitere, numai după ce aceasta s'a executat în cartea acționarilor, pe când cele de categoria a doua se pot

exercia independent de înscrierea în cartea acționarilor. Prin urmare celui-ce ar prezintă o acție indosată în bianco și înainte îi compete întocmai așa dreptul de optare, ca și aceluia a căruia drept de proprietate este recunoscut și prin înscriere în cartea acționarilor.

4. *Dacă acțiunile nouă se emit cu un preț mai mare decât nominalul, pot fi obligați acționarii și la plata diferenței (plusului)?* Precum s'a arătat mai sus acționarii nu pot fi constrânși la exercicierea dreptului lor de optare; dar acționarul, care voește să uzeze de acest drept, este obligat a plăti nu numai valoarea nominală a acției subscrise de el, ci și agiul fixat de adunarea generală, fără de care nu-și poate exercia dreptul de opțiune. Anume societatea pe acții este îndreptătită a emite acțiunile nouă cu un preț mai mare decât nominalul; plusul realizat pe calea aceasta însă, în sensul deciziunii Curia reg. de sub Nr. 94/900 nu poate fi adăus la capital, ci trebuie adăus la fondul de rezervă sau fondul special de rezervă.

5. *Se poate prolonga termenul fixat pentru exercicierea dreptului de optare?* Pentru lămurirea acestei chestiuni ne referim la §. 150 al legii com., în sensul căruia în prospect trebuie indicat și termenul de încheiere al subscripțiunii, care dispoziție prin analogie are valoare și la emisiunile de acții nouă. Prin urmare dacă a expirat termenul fixat pentru exercicierea termenului de optare, atunci sub titlul acesta acționarii vechi nu mai pot semnă acții nouă; dar dacă acțiunile nesubscrise de acționarii vechi se pun la dispoziția publicului (și a neacționarilor) atunci natural pot participa și acționarii la subscriere, fără a avea însă acum favorurile, ce au fost asigurate acționarilor vechi, ci în caz de suprasemnare a capitalului sunt și ei expuși la reducerea proporțională a acțiunilor lor.

După „Magyar Pénzügy”.

Proiectele guvernului.

Imediat după terminarea lucrărilor de constituire ale parlamentului, guvernul s'a grăbit a prezenta câteva proiecte de legi mai urgente, dintre cari sunt de interes pentru noi următoarele:

Proiectul de indemnitate care cuprinde importante dispoziții privitoare la încasarea dărilor pe quart. I. și II. al anului 1910 și la intrarea în vigoare a novelor legi de dare.

Conform §-ului 4 al acestui proiect, ministrul de finanțe se autorizează a acorda celor ce-o vor cere aceasta, amânări pentru plățirea restanțelor de dare din cuartatul I. și II. al anului 1910 fără a calcula nici un fel de interese de întârziere după dările restanțe.

În sensul §-lui 5 al proiectului, art. de lege VII, VIII, IX, X, XI și XII: 1909 intră în vigoare în loc de 1 Ianuarie 1911 la 1 Ianuarie 1913; în consecuență toate legile și normele, cari încetează prin legile aminte, rămân în vigoare până la 1 Ianuarie 1913 cu următoarele modificări:

1. Că începând dela 1 Ianuarie 1911 darea de câștig clasa III nu se mai fixează pe 3, ci pe 2 ani.

2. Că cu incepere dela 1 Ianuarie 1911 comisiunile pentru fixarea dărilor directe și comisiunile pentru reclamația dărilor asemenea se vor forma numai pe timp de 2 ani, în loc de 3.

Dispozițiile cuprinse în alinea 2 și 3 a §-ului 6 al art. de lege XII: 1909 intră în vigoare la 1 Ianuarie 1911.

Alt proiect de lege de importanță prezentat de guvern este cel privitor la *maricularea convenției comerciale încheiate cu România la 23 Aprilie 1909.*

Stipulațiunile cuprinse în această convenție sunt cunoscute cetitorilor noștri; le-am publicat la timpul său pe larg în coloanele revistei noastre.

Convenția rămâne în vigoare până la 31/18 Decembrie 1917.

În fine guvernul a mai prezentat parlamentului și un proiect de lege privitor la *recensementul populațiunii*, care va fi a se efectui în timpul *dela 1—10 Ianuarie 1911.* Recensementele anterioare s'au făcut în anii 1869, 1880, 1880 și 1900.

La recensementul din 1911 vor funcționa ca comisari învățătorii dela școlile elementare publice, sau investite cu drept de publicitate, cari în sensul legii sunt obligați a primi această funcție.

Pentru acoperirea cheltuelilor recensementului, cari privesc statul, se deschide ministrului de comerț un credit extraordinar de K 1.200.000.

Dela „Solidaritatea“.

La 25 l. tr. după adunarea generală direcțiunea însoțirii noastre s'a întrunit la o ședință, la care au participat, pe lângă dl. prezident *P. Cosma*, domnii: *R. Cărăbaș*, *I. I. Lăpădatu*, *Const. Popp* și *Sava Raicu*.

Direcțiunea a luat act de hotărârile adunării generale și a decis urgenta executare a lucrărilor încredințate ei.

Pe baza autorizării primite a numit din nou revizori-experti pe dnii: *Nicolae Căciulă*, „Economul“, Cluj; *Iosif Diamandi*, „Bihoreana“, Oradea mare; *Mateiu C. Jiga*, „Furnica“, Făgăraș; *Iosif Lissai*, „Albina“, Sibiu; *Liviu Magdu*, „Timișana“, Timișoara; *Ioan Moldovan*, „Victoria“, Arad; *Iosif Oncioiu*, „Albina“, Filiala Brașov; *Ioan Perian*, „Oraviciana“, Oravița; *Sava Raicu*, „Victoria“, Arad; *Dominic Rațiu*, „Albina“, Filiala Lugoj; *Aurel Șubut*, „Nădlăcana“, Nădlac; *Ioan Vătășan*, „Albina“, Sibiu.

Totodată a mai numit 3 revizori experți noi în persoanele dlor:

Traian Marcu, secretar la „Sentinela“, Satul-nou.
Ioan Popovici, contabil la „Timișana“, Timișoara și

Constantin Popp, licuidator-revizor la „Albina“, Sibiu.

Băncile noastre pentru victimele catastrofei din Banat.

În urma apelului lansat în organul nostru Nr. 24 a. c. pentru contribuiri în favorul victimelor potopului din Caraș-Severin, au intrat la Cassa „Solidarității“ următoarele oferte benevole, a cărora primire o cuităm totodată:

Dela „Albina“, Sibiu, (trimeși deja la	destinațiune)	K	1000
„ Ios. St. Șuluțiu, Sibiu	„	100	
„ Partenie Cosma,	„	100	
„ Alex. Lebu,	„	50	
„ Constantin Popp,	„	10	
„ Ioan Vătășan,	„	10	
„ Ioan Rebeș,	„	10	
„ Iosif Lissai,	„	5	
„ Emil Comănescu,	„	5	
„ Iuliu Popescu,	„	5	
„ Iulia Enescu,	„	5	
„ Dr. Ioan Muțiu,	„	5	
„ Emil Vințelariu,	„	4	
„ Petru Tincu,	„	3	
„ Emil Pinciu,	„	3	
„ Nic. Benția,	„	2	
„ A. Odor	„	2	
„ Alexe Manea, D. Gal, G. Velceanu, Aurel Pop, I. Covrig, I. Halmaghi, P. Simțion, C. Georgescu, D. Simțion, din Sibiu, câte K 1— total	„	9	
„ I. Petrysin („Donau“)	„	5	
„ „Auraria“, Abrud	„	300	
„ „Furnica“, Făgăraș	„	100	
„ „Murășana“, Reghinul-săsesc	„	100	
„ „Mielul“, Poiana	„	100	
„ „Sătmăreana“ Seini	„	200	
„ „Șilvania“, Șimleu	„	100	
„ Andrei Cosma, director de bancă, Șimleu	„	20	
„ Alimpiu Barboloviciu, vicar, Șimleu	„	10	
„ Vasile Pap, avocat, Șimleu	„	10	
„ Augustin Marcușiu, cassar, Șimleu	„	10	
„ Gavril Trif, prof. prep. în pens. Șimleu	„	10	
„ George Maior, jude de trib. în Periceiu	„	5	
„ Grațian Flonta, preot, Cătelul-romănesc	„	5	
„ Nicolau Munthiu, secr. de bancă, Șimleu	„	5	
„ Eugen Boroș, contabil, Șimleu	„	2	
„ Emanuil Stoica, contabil, Șimleu	„	1	
„ Dr. Augustin Mircea, avocat Șimleu	„	2	
„ Dr. Victor Deleu, avocat, Șimleu	„	5	

Total . K 2318

Rugăm on. noastre institute de bani și cercurile grupate în jurul lor, pe dnii membrii din direcțiune, din comitetele de supraveghiere și pe dnii funcționari, ca într-o cât nu au contribuit deja la vre-o altă listă să binevoiască a-și trimite ofertele la Cassa însoțirii noastre, pentru a completa suma de sus la o sumă mai corăspunzătoare capitalului, ce reprezintă băncile noastre.

Jurisdicțiune.

Decisiuni curiale.

Lozinca uitată. Un proces interesant a percurt nu demult toate trei instanțele noastre judecătorești. Anume judecătoriiile au avut să decidă ches-

unea că obligat este institutul de bani a plăti deponentului o depunere clauzată dacă acesta a uitat lozinca statorită în comună înțelegere. Clauzula resp. lozinca a fost introdusă numai în registrul depunerilor la contul deponentului, pe când pe libel a fost indicat numai atât, că banii sunt depuși cu clauzula. Când însă deponentul s'a prezentat la bancă pentru a-și ridica banii, n'a fost în stare să dea lozinca, identitatea persoanei sale însă, — care și de altcum eră cunoscută la institut — a legitimat-o. Cu toate acestea institutul — fiind-că deponentul n'a știut lozinca înscrisă în registru — a refuzat să libereze banii, în urma căreia deponentul a pârât institutul pentru banii depuși și accesoriile.

Tribunalul a judecat societatea la plățirea sumei depuse, plus accesoriile, provocându-se în urma analogiei de drept la § 54 al ord. ministeriale Nr. 3980/85 relativă la agendele cassei de păstrare postale r. u., conform căruia în caz când deponentul ar fi uitat lozinca comunicată la liberarea libelului, atunci deodată cu prezentarea libelului trebuie să se legitimeze, pentru că posesorul libelului este în drept a pretinde dela emitent plata sumei depuse.

Tabla reg. a aprobat sentința forului prim; asemenea și Curia reg. sub Nr. 226/910 și anume pe baza motivelor aduse de instanța II, dar și din motiv că nu există lege, în sensul căreia lozinca din chestiune ar putea forma obiect al procedurii de nimicire și aceasta cu atât mai puțin atunci, când documentul, la care se referă lozinca nu s'a pierdut.

*

Disolvarea soc. pe acții și a însoțirii.

Dacă în prospectul de fondare nu se cuprind dispoziții contrare, atunci hotărârea adunării generale, în sensul căreia societatea există până când o majoritate calificată decide disolvarea ei, nu se poate nimici.

(Curia reg. sub Nr. 531/909).

*

Adunarea generală în cursul lichidațiunii. Adunarea generală anuală a însoțirii trebuie convocată și în cursul lichidațiunii.

(Curia reg. sub Nr. 899/909).

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 8 Iulie 1910.

Situația pieței internaționale de bani s'a îmbunătățit constant dela ultimo incoace. Banca Angliei în urma diferenței de $1\frac{1}{4}\%$ între etalonul oficial și privat în Londra și a ameliorării situației sale, probabil va reduce etalonul cu $\frac{1}{2}\%$ la $2\frac{1}{2}\%$. În celelalte piețe de bani încă dominează abundența de numărar și în Paris discountul privat s'a redus în ultimele zile cu $\frac{1}{8}\%$ la 2% , iar în Berlin, în urma ofertelor din Paris, dela 3% la $2\frac{7}{8}\%$.

În piața internă de bani cu toate ofertele din străinătate discountul privat a rămas aproape neschimbat, variind în Viena între $3\frac{1}{8}\%$ și $3\frac{7}{16}\%$ și arată mai mult tendință spre urcare; aceasta ca urmare a cere-

rilor însemnate de bani din Budapesta, cari, precum se pare, stau în legătură cu secerișul în curgere aproape în toată țara.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„*Lumina*“ institut de credit și economii în Sibiu. În locul dlui I. A. de Preda, a fost ales membru în direcțiune — precum aflăm — dl Dr. Nicolae Iltu, medic în Sibiu.

*

„*Poporul*“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Lugoș — precum suntem informați — a hotărât a deschide o expozițiură în Zorlențu-mare, comună cu circa 3000 locuitori în com. Caraș-Severin.

*

„*Stuparul*“, reuniune economică de credit, este firma unei noue întreprinderi românești înființată în *Șupinile Brașovului*.

CRONICA.

Examenul de maturitate la școala comercială superioară gr.-orientală română din Brașov s'a ținut în zilele de Luni și Marti în săptămâna trecută sub prezidiul Rev. Domn Mateiu Voileanu, asesor consistorial etc. ca reprezentant al Ven. Consistor arhidiecezan și în prezența dlui Nicolae Putnoky, director gimnazial din Lugoș ca comisar al ministerului r. u. de culte și instrucțiune publică și a dlui Wilhelm Paul, mare fabricant, președintele camerei de comerț și industrie din Brașov și consilier regeșc, ca comisar al Ministerului r. u. de comerț.

La examen s'au supus 34 candidați, dintre cari 2 s'au retras în cursul examenelor, 1 a fost respins pe un an, iar unul și-a cerut amânarea examenului pe Septembrie din cauză de boală. Din cei 30 candidați rămași au fost declarați 2 maturi cu foarte bine și anume: Tâmpăniariu Nicolae și Herșcu Lupu; 5 maturi cu bine și anume: Comșa Traian, Marcu Nicolae, Muntean Augustin, Stefla Ioan și Vlad Vasile; 16 maturi și anume: Androne Ioan, Balomiri Iov, Cioran Mircea, Cosma Romul, Cristolovean Constantin, Ghighiniță Andrei, Goșu Ioan, Mețianu Aldulea, Nețsa Dumitru, Oratie Ion, Pantoleon Dumitru, Popa Ioan, Popa Pavel, Ștefanovici Aurel, Teodorescu Alexandru și Verișan Romul. 7 candidați au fost avizați la repetiția examenului de emendare din câte unul și două obiecte în Septembrie.

*

Banca Austro-Ungară și circulația aurului. Camera de comerț și industrie din Miskolcz a adresat nu de mult o plângere către „Banca Austro-Ungară“, că bancnotele nu sunt destul de durabile și rezistente și se murdăresc și rup ușor. Banca a răspuns acum la această plângere, arătând totodată averșiunea, ce o are populația față de moneda sunătoare (aur și argint). Banca arată înainte de toate că hârția întrebuintată la fabricarea bancnotelor este făcută anume pentru acest scop și este mai tare decât hârția multor bănci de emisiune din străinătate. Dacă cu toate acestea bancnotele de K 20 și K 10 adeseori se murdăresc și rup, cauza este de cele mai multe ori, că aceste bancnote trec prin mâinile țărănilor și muncitorilor, cari le mototolesc fără cruțare. În alte state bancnotele circulează cu preferință în sinul classelor so-

ciale mai înalte, pe când metalele nobile sunt mai populare la clasele de jos. La noi însă — zice Banca Austro-Ungară foarte corect — țăranii și lucrătorii (Nu mai puțin domnii — Red.) au o aversiune deosebită față de banii de aur, pe cari nu odată refuză chiar a-i primi. Notele „Băncii Austro-Ungare“ s'ar putea conserva mai bine în circulație numai, dacă poporul de jos s'ar putea obicinui cu monetele de aur și argint. Deși încă nu este decretată plata obligatoare în numărare (în aur) totuși Banca de emisiune își dă de ani de zile toată silința a ține în circulație o cantitate mai mare de monete de aur, dar până acum cu puțin rezultat.

Expunerile „Băncii Austro-Ungare“ le pot confirma în deplină măsură toate băncile mari și mici, în contact direct cu poporul, care întâmpină monetele de aur deadreptul cu încredere, reclamând mai totdeauna hârtie.

Mișcarea populațiunii în România în 1909. Serviciul statistic din ministerul agriculturii și domeniilor al României a stabilit următoarele date, relativ la mișcarea populațiunii României în 1909:

Căsătorii 63,222, față de 61.499 în 1908; *divorțați* 2,651 față de 2,384 în 1908; *născuți* 282,342, din care băieți 145,816 și fete 136,726 față de 272,850 în 1908; *morți* 188,325 (din care bărbați 98,834 și femei 89,491) față de 185,393 în 1908.

Nașterile au atins în cursul anului 1909 cifra maximă ce a avut să înregistreze România până acum. Excedentul nașterilor asupra morților, a fost de 94 017, cifră cu care a crescut populația țării în cursul anului 1909, față de 87,457 excedentul din 1908.

Populația probabilă a României este 6.864,793 locuitori.

BIBLIOGRAFIE.

Puncte noue de vedere la calcularea conturilor curente de I. C. Panțu, profesor la școala super. de comerț Brașov. Tipografia Ciurcu & Comp 1910. Prețul nu este indicat.

Studii științifice de Gavriil Todică, Orăștie, Tipografia Nouă 1910. A apărut fascicolul prim din studiile științifice anunțate de autor. El are titlul: *Pagini răslețe*, după care vor urma pe rând: *economice*, *filozofice* și *astronomice*. Abonamentul anual costă K 5; a se adresa la autor în Geoagiu—Algyógy (com. Hunedoarei).

Firme falite.

Eisler István, comerciant în Boița, tribunalul în Deva, anunțarea pretensiunilor până la 20 Iulie, liquidarea la 6 August și alegerea comitetului la 9 August a. c.

Rosenzweig Lipót, comerciant în Dej, tribunalul în Dej anunțarea pretensiunilor până la 8 Septembrie, liquidarea la 6 Octombrie și alegerea comitetului la 10 Octombrie a. c.

Posta Redacțiunii.

Dlui I. M. în A. Vă mulțămim pentru impulsul, ce ni-l dați și ocazional vom explica terminii comerciali și financiari mai puțin cunoscuți. Multe bune și de folos s'ar putea face — dacă ne-ar îngădui timpul.

Sumar.

Adunarea generală a „Solidarității“, proces verbal. — Dreptul de optare. — Dela „Solidaritatea“. — Proiectele guvernului — Băncile noastre pentru victimele catastrofei din Banat. — Jurisdicțiune: Deciziuni curiale. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale*: „Lumina“, „Procorul“, (Lugos), „Stuparul“. — *Cronică*: Examenul de maturitate la școala comercială superioară gr.-orientală română din Brașov, Banca Austro-Ungară și circulația aurului, Mișcarea populațiunii în România în 1909. — *Bibliografie*: Puncte noue de vedere la calcularea conturilor curente, Studii științifice. — Firme falite. — Poșta redacțiunii.

„CRIȘANA“, institut de credit și economii în Brad.

CONCURS.

„Crișana“, institut de credit și de economii din Brad, publică concurs pentru ocuparea unui post de **practicant** la *filiala sa din Hălmagiu* (Nagyhalmagy).

Salar K 840 anual și tantiema statutară.

Dela recurenți să cere să fi absolvat o școală superioară de comerț cu examen de maturitate. Cei cari, în afară de limba română, posed și limba maghiară și germană, vor fi preferiți. Tot asemenea și cei cu praxă.

Cererile provăzute cu atestatele în original sau copie legalizată au să se înainteze până cel mult în 20 Iulie n. 1910.

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

Brad, 23 Iunie n. 1910.

Nr. 129 [2-3]

Directiunea.

Societatea de asigurare „Dunărea“.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33.928,000

Centrala în Viena: ———

◆◆ Agenturi generale în Sibiu și Brașov ◆◆

la

„Albina“ inst. de credit și de economii.

„Dunărea“ se ocupă cu:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină, contra infracției (furt prin spargere), asigurări de sticle la galantare, de transport, precum și cu *asigurări asupra vieții* și de rente, sub cele mai culante premii și condițiuni. Asemenea se fac asigurări pentru cazuri de accidente prin societatea de asigurare pe acții „Danubius“ fondată sub egida societății „Dunărea“.

„MINERVA“, însoțire de consum și valorizare în
Cincul-mare (Nagysink).

CONCURS.

Direcțiunea însoțirii de consum și valorizare „Minerva“ publică concurs pentru ocuparea postului de **conducător** al prăvăliei sub următoarele condițiuni:

1. Considerând că însoțirea e la începutul activității, se fixează provizor pe anii 1910 și 1911:

- a) remunerație lunară de Cor. 60.
- b) $\frac{1}{2}\%$ din circulația vânzării
- c) cvartir constatător din 2 odăi, 1 cămară și pivniță în localul însoțirii, precum și luminat încălzit.

2. Incepând cu 1 Ianuarie 1912, amăsurat prestațiunilor conducătorului — salariul se fixează la suma de Cor. 100 lunar, pe lângă emolumentele amintite sub pct. 1. lit b și c.

3. Dela concurenți se cere:

- a) să dovedească prin atestate că sunt capabili a conduce o prăvălie înixtă.
- b) să cunoască limbile română, maghiară și germană.
- c) să depună cauciune în valoare de Cor. 4,000.
- d) să se prezinte în persoană înainte de expirarea concursului.

Rugările scrise cu mâna proprie și provăzute cu atestatele de serviciu, atestatul de botez, eventual și alte documente sunt a se trimite cel mult până în 30 Iulie st. n 1910 la adresa: „ARMONIA“, casă de economii în Nagysink.

Postul e a se ocupa în 15 Septemvrie 1910.

Cincul-mare, 5 Iulie 1919.

Nr. 132 [1—1]

Direcțiunea.

Contabil-corespondent,

serios și muncitor, care cunoaște perfect limba germană, și eventual și limba franceză, caută „**Plugarul**“, societate anonimă română pe acțiuni în Craiova (România). Salar lunar 300 Lei, plus cheltuelile de transport.

Informațiuni mai amănunțite dă numita societate.

Nr. 131 (1—3)

„LUNCANA“,

instituit financiar, societate pe acții în Marghita (comitatul Bihor).

Telefon Nr. 20. Capital societar K 150,000.

Și-a început cu 1 Iulie n. a. crt. activitatea.

Se ocupă cu toate operațiunile de bancă.

Acoardă impr. cambiale cu cavenți, hip., de cont-curent, lombard etc.

Primește depuneri cu 5 și $5\frac{1}{2}\%$, după mărimea sumei și durata depunerii.

După depunerile instituțiilor culturale dă 6%.

Darea după interese o plătește institutul.

Nr. 133 (1—3)

Direcțiunea.

„ALBINA“

instituit de credit și de economii în Sibiu.

Publicațiune.

In sensul art. de lege XXXVI. din anul 1876 §. 29.

1. Suma scrisurilor fonc. în circulațiune cu ziua de 30 Iunie 1910 face K 7.788.000.—

2. Pretensiunile institutului de împrumuturi ipotecare, cari servesc de acoperire a acestor scrisuri fonciare sunt de „ 10.028.339.19

3. Valoarea ipotecelor luate de bază la susnumitele împrumuturi ipotecare este de „ 36.251.213.—

4. In sensul §. 97 din statute „fondul special“ pentru asigurarea scrisurilor fonciare este de 500.000.—
acesta e indus în cont separat și plasat în următoarele efecte publice:

Nom. K	5,400.—	Sorti de stat din 1860 cu 4%
„ „	5,800.—	Obligațiuni cu premii ale băncii ung. ipot. cu 4%
„ „	5,200.—	Sorti de ale împrumut. pt. regul. Tisei cu 4%
„ „	1,800.—	Sorti de ale împrumut. pt. regul. Dunărei din 1870 cu 5%
„ „	5,200.—	Obligaț. cu premii de ale institut. austr. priv. de credit fonc. cu 3%
„ „	94,000.—	Scrisuri fonciare Ungar. Landes-Central-Sparcassa cu $4\frac{1}{2}\%$
„ „	18,200.—	Scrisuri fonciare Pester ungar. Commercial-Bank cu $4\frac{1}{2}\%$
„ „	100,000.—	Scrisuri fonciare Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár cu 4%
„ „	110,000 —	Obligațiuni comunale Pester ungar. Commercial Bank cu 4%
„ „	196,000.—	Obligațiuni comunale Pesti hazai első takp. egyes. cu 4%
„ „	4,000.—	Acțiuni de ale Institutului de credit fonciar pt. proprietarii mici din Ungaria cu 5%

Sibiu, 6 Iulie 1910.

Nr. 134 (1—1)

Direcțiunea.

